

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

10. An qui adhæsit ostio clauso Ecclesiae, gaudeat Immunitate? Idem dicendum est de tangentibus parietes Ecclesiae. Et quid dicendum, si aliquis confugiat suprâ tectum Ecclesiae? Idem dicendum est de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

tate, cum videamus palatium Episcopi, licet diu- sum sit ab Ecclesia, gaudere dicta immunitate; & campanile habet plus spiritualitatis, quam palatium Episcopale, dum ibi adsunt campanæ Oleo sanctif- simo consecratæ, & exercentur opera pia, quando pulsantur in Dei honorem, & vulgò appellatur Tur- ris sacra. Ita ille.

2. Sed hæc opinio mihi non placet, & ad exem- plum palatij Episcopi respondeo quòd ad illud exte- ditur immunitas, non ratione loci, sed ratione per- sonæ & dignitatis Episcopalis, & ideo quamuis dis- tet longissimè ab Ecclesia, gaudet immunitate, & quamuis in eo non addit Oratorium, in quo sacrifi- cium Missæ celebretur, vt supra satis probatum est. Ad id verò quod asseritur quòd in campanili exer- centur opera pia quando pulsantur campanæ in Dei honorem, respondeo quòd non omnia loca in quibus exercentur opera pia, gaudent immunitate; nam in Oratorijs priuatis domorum celebratur sacrificium Missæ, & in illis sæculares consistunt, & Euchariistiã accipiunt, & tamen, vt patet, non gaudent immu- nitate, vt determinauit sacra Congregatio Episcop. die 17. Nouembris 1631. Igitur solum in vno casu sententiam Nouarij admitterem, videlicet quando campanile disiunctum ab Ecclesia, esset tamen intra triginta passus, Moueor ad hanc opinionem tenen- dam ex simili casu determinato à sacra Congregatio- ne immunitatis die 7. Decembris 1632. sub his ver- bis, Immunitate gaudet arrega, siue campana Eccle- siæ, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inferuit pro seruitio Ecclesiæ.

3. Notandum est tamen hic obiter contra Do- ctores quos citat Decianus lib. 2. cap. 24. num. 28. & 30. Cœmeterium disiunctum & separatum ab Ec- clesia, hoc non obstanter, gaudere eius immunitate, quia eo ipso quòd sepulturae fidelium destinatum est, præsumitur benedictum esse, & auctoritati Episcopi sacrum, Ita DD. quos citat, & sequitur Cas- trus Palaus tom. 2. disp. vnica, de immunit. Eccles. punct. 6. num. 16.

RESOL. X.

An qui adheste ostio clauso Ecclesia, gaudet eius Im- munitate?

Idem dicendum est de tangentibus parietes Ecclesia. Et quid dicendum, si aliquis confugiat supra tectum Ecclesia?

Idem dicendum est de tecto Palatij Episcopalis, domo- rum Canonicorum, Monasteriorum, Hospitalium, & aliorum locorum huiuscemodi. Ex part. 6. tract. 1. Resol. 3.

§. 1. Negatiuè respondet Sarpus cap. 4. fol. 41. vbi sic ait: Hinc etiam constituitur; quòd so- let sæpius accidere. An scilicet Lictores possint eum, qui ad Ecclesiam confugerit, & clausis iam ostiis adhaeserit ab iisdem diuelli. Cum enim quæ Ec- clesiæ in Ciuitatibus & Castris finitima sunt, nihil habeant immunitatis, reliquum est, vt ea tantum quæ interius sunt, immunitate reos protegant. Quamobrem qui parietibus aut valuis, aut etiam tecto innitit, nulla defenditur sacrarum ædium im- munitate, nihilque interest inter parietes & ostium clausum, cum pariter vtraque sint extra Ecclesiam; imò propior est Aræ, proximus eidem paries, quam Ecclesiæ ianua: quare si quando de ostio facta sit mentio, dum de Ecclesiarum immunitate agitur, de iis Ecclesiis tantum sermo est, quæ extra ciuitatis &

Castrosum mœnia posita immunitatem ad quadra- ginta passuum spatium porrigunt. Ita Sarpus.

2. Sed iste Auctor nimis audacter in hac qua- stione se opponit, vt infra videbimus, torrenti Do- ctorum; imò eius opinio est contra ius Canonicum & Ciuile, nam portas Ecclesiæ gaudere eius immu- nitate patet ex textu ex presso in cap. si quis contumax. 17. quest. 4. vbi declarantur spacia immunitatis, & di- citur vsque ad extremas fores: nota verbum extre- mas. Quæ iura contra Sarpum absolute loquuntur de omnibus Ecclesiis, & non de illis, vt perperam vult ipse, quæ extra muros ciuitatis sunt extractæ. Adde quòd supra iam satis est labefactata eius opinio distinguens inter Ecclesias extra vel intra mœnia ci- uitatis extractas, & ideo affirmatiuam sententiam docent communiter Doctores asserentes, quòd si quis ad Ecclesiam confugiat, eamque clausam repe- tiens manu portas ipsas, seu portarum vectes ap- prehendat, immunitate gaudebit. Et ita tenet Lu- douicus Correa in Relect. de immunit. part. 2. n. 16. Megalius in 3. part. lib. 4. cap. 2. quest. 2. num. 37. De- cianus lib. 6. cap. 25. num. 17. Bobadilla in Politic. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 81. Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. Chartarius decis. crimin. 7. num. 1. & 11. Villabos in summa, tom. 2. tractat. 39. difficult. 5. num. 4. Suarez tom. 1. lib. 3. cap. 9. num. 8. Bonacina tom. 2. disput. 3. quest. 3. punct. 3. num. 19. Castrus Palaus tom. 2. tract. 11. disput. vnic. punct. 6. num. 9. Nauarrus in Manuali, cap. 25. num. 17. in fine, Locatellius in Breuiar. de Tortura, inspect. 5. numer. 163. Farinacius de immunitat. cap. 17. n. 279. Igneus in l. 1. num. 17. ff. ad Senatuf. consut. Sill. cum alijs penes ipsos, quibus adde duos, non multum fauentes Ecclesiarum immunitati, videlicet Gamba- curtan lib. 4. cap. 1. num. 9. & Couarruiam variar. re- solut. lib. 2. cap. 20. num. 18. Et præter Canones addu- ctos potest etiam pro tali sententia aliquis rationem adducere, quia appellatione Ecclesiæ continetur etiam eius ostium, sicut appellatione domus ostia etiam continentur, ex l. si aquaductum, C. de contra- hen. nupt. maxime in fauorabilibus, vt notat Vincen- tius de Franchis decisione 402. num. 11. & Sperellus decis. 60. num. 38.

3. Ad argumentum verò, quod adducit pro sua opinione Sarpus, nempe non gaudere immunitate Ecclesiæ, si quis confugiat, & tangat eius parietes; ergo neque tangentes portam. Responderent aliqui esse disparem rationem inter vtrumque casum: sed ego assero in vtroque casu Ecclesiæ immunitate gau- dere, & tangentem ostia Ecclesiæ, & tangentem eius parietes, vt ego iam alibi satis probaui in part. 3. tract. 1. §. 1. resol. 73. & videret etiam me citato idem tenere Nouarius in summ. Bullar. de immunitate, num. 16. & nouissime Trolench in Decalog. tom. 1. lib. 1. c. 11. dub. 1. num. 4. docet partes parietum Ecclesiæ exte- riores gaudere eius immunitate, quod etiam docet Scipio de Rubcis in Aphor. Episcop. vers. immunitas, num. 3.

4. Quod autem dictum est de ostio Ecclesiæ, di- cendum est etiam contra Sarpum de eius tecto: vn- de Villalobos vbi supra num. 5. sic ait. [Gozara de la immunidad el que esta sobra el texado de la Yglesia.] Idem docent Correa, Bonacina, & Palaus locis cita- tis, Suarez num. 8. Farinacius num. 282. Marius Italia. lib. 1. cap. 4. §. 9. n. 24. & seq. Acugna de Iubileo cap. 7. dub. 13. num. 20. ad fin. Perlicus de offic. Sacerd. lib. 1. cap. 9. dub. 11. num. 98. Sperellus decis. 63. num. 9. Fagandez part. 2. lib. 4. cap. 4. num. 63. Peregrinus cap. 4. num. 40. & alij penes ipsos. Et probatur hæc opinio validissimis quidem rationibus. Primò, quia domus nedum ex solo, sed etiam ex superficie con-

Sup. in Res. que hic est etiam supra 7. §. 1. & 2.

* Quæ nunc hanc sequen- tur & infra in Res. 22. §. 1. c.

Sup. hoc pro- pe fine Res. seq. & infra in Res. 22. §. 1. c. vlt. cursum prope fin. & in tom. 7. tr. 1. Res. 40. re- citatiue in fine.

Sup. hoc in Resol. non- bus, que hic sicut in Res. 21. & 20. & c.

Sup. hoc in Res. præter- ita & Et inci- pendo, & si- gnificat §. Et

Sup. hoc si- pra in Res. 6. & Sed quero hic obiter, & in Res. 6. Et hæc, ad me-

stat, ut patet ex *leum qui, in princip. & ibi glossaff. de usurpationib.* Secundo quia tectum cum sit intra situm Ecclesie, dicitur esse in Ecclesia: nam ibi dicitur aliquis esse proprie, ubi pedes habet, licet à tali corpore non circumdatur; unde corpus Christi est in celo, quia pedibus calcatur superficiem convexam cœli, licet à corpore cœlesti non circumdatur, vt docet omnium Magister D. Thomas in 3. p. q. 57. art. 4. ad 2.

5. Dicendum est igitur existentem supra tectum Ecclesie, eius immunitate gaudere: quia verè est in Ecclesia, etsi ab Ecclesia non circumdatur; & ideo verum est Ecclesie adherere, & in Ecclesia situ existere. Quod idem & optime asserit Sperellus *decis. 63. num. 9.* de tecto Palatii Episcopalis, domorum Canoniorum; & tu adde Monasteriorum, Hospitalium, & aliorum locorum huiusmodi immunitate gaudentium.

6. Sed aduersus supradicta adest non infirmum argumentum: nam dicitur in *cap. proposuisti, de consecrat. Eccles. & cap. Ecclesie, dist. 68.* quod Ecclesie polluntur, si in eis sanguinis vel seminis effusio accidat: sed si supra tectum semen vel sanguis effundatur, Ecclesia non remanet polluta; vt docet Gloss. in *cap. unico, verb. sanguis, de consecrat. Eccles.* & notant Doctores quos ad fatiorem adducit Periculus *de offic. Sacerd. lib. 1. cap. 7. dnb. 9. num. 86.* Ergo dicendum est, quòd stans super tectum Ecclesie, non dicitur stare in Ecclesia, alioquin Ecclesia per seminis, vel sanguinis effusionem pollueretur: ideo qui inuentus est super tectum Ecclesie, non debet eius immunitate gaudere.

7. Respondeo privilegia esse amplianda, odia autem restringenda: & sic in casu simili, qui manibus apprehendit valvas ostii Monasterij Monialium, non dicitur reus violationis clausuræ: & tamen, vt dictum *suprà* apprehendens manibus valvas Ecclesie, eius immunitate gaudebit: quia illa est materia pœnalis, ista fauorabilis, & ideo illa restringenda, hæc autem amplianda. Ita Fagundez *part. 2. lib. 4. cap. 4. num. 63.* Bonacina *tom. 2. disp. 3. quæst. 7. punct. 4. n. 20.*

RESOL. XI.

An fugiens à Birruariis, si parietes Ecclesie partis exterioris tangat, vel fuerit amplexus, gaudeat Immunitate?

Et an si quis confugiat supra tectum Ecclesie, gaudeat eius Immunitate? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 73.

Sup. hoc in Ref. præterita, §. Ad argumentum, & infra in Ref. 22. §. vlt. in principio.

§. 1. **N**egatiuè respondet Archidiaconus in *c. unico, de relig. & vener. Sanct. in 6.* quia appellatione Ecclesie non venit pars exterior muri Ecclesie, quæ viam publicam spectat. Secundo supradictus reus in tali casu non dicitur esse in Ecclesia, & ita hanc sententiam tenent mordicus ministri laicalis iurisdictionis.

2. Sed pro affirmatiua sententia aliqui has rationes adducunt. Primo, quia privilegia immunitatis Ecclesie amplianda sunt. Secundo in *l. qua religiosi, ff. de rei vindicatione*, habetur, quæ Religiosis adherent, religiosa censentur, ergo quæ adherent loco sacro, censentur sacra & consequenter gaudent immunitate loci sacri. Tertio accessorium sequitur naturam sui principalis, *c. si super gratia, de officio delegat. in 6.* Quarto privilegium concessum Ecclesie, dicitur, etiam concedi per triginta passus in circuitu eius, vt

* Sup. in Ref. ex sacris Canonibus docent communiter Doctores quæ hic est infra 21. & nos *suprà* probauimus. Ergo multo magis hoc dicendum est in casu nostro de pariete, qui est annexus,

& accessorius, & incorporatus ipsi Ecclesie, & ita hanc sententiam docet Episcopus Viciacensis Aloysius Riccius in *praxi tom. 3. resol. 560. n. 8.* Martinus Bonacina *de legibus tom. 2. disp. 3. q. 7. punct. 4. n. 5.* Vnde ex his à fortiori apparet, quòd si quis confugiat supra tectum Ecclesie, gaudebit vtique immunitate, vt notat Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 39. diff. cult. 5. n. 3.* Fagundez *part. 2. lib. 4. cap. 4. n. 63.* Suarez *de Relig. tom. 1. lib. 3. cap. 9. num. 8.* & alij scribentes super Bullam Gregorij XIV. vide etiam Bonacina *tom. 3. in Bull. Cœn. dis. 2. q. 3. punct. 16. §. n. 19. & 20.*

Sup. his in Ref. præterita §. Quod autem & in alia Ref. & eius not.

RESOL. XII.

An si quis à satellitibus fugiens intraret in cubiculum agrotantis, vbi ad ipsum communicandum Sacerdos cū SS. Sacramento venisset, & ibi à dictis Birruariis comprehensus fuisset, antequam Sacerdotem tangeret, an is, inquam Immunitate gaudeat?

Et supponitur reum tangentem Sacerdotem, quòd Eucharistiam deserret, gaudere Immunitate Ecclesia neque capi posse, & si capiatur, restituendus erit.

Et quid, si se commiseret inter illas personas, quæ per plateas associas Venerabile Eucharistia Sacramentis? Et notatur quod confugiens ad Sacerdotem portantem oleum sanctum infirmis, non gaudet Immunitate Ecclesie. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 28.

§. 1. **S**uppono contra Gloss. in *cap. quæsitum. 13. q. 2.* Couarr. *lib. 2. var. cap. 20. num. 6.* & Bonacina *vbi infra*, reum tangentem Sacerdotem, qui Eucharistiam deserret gaudere immunitate Ecclesie, neque capi posse; & si capiatur, restituendus esse. Ita Bobadilla in *Polit. tom. 1. lib. 2. c. 14. n. 86.* qui in *Gloss. lit. G.* citat pro hac sententia triginta Doctores, quibus ego addo Raph. de le Torre *tom. 2. in 2. 2. q. 99. art. 3. disp. 7.* Ioan. de Heuia in *Curia Philip. p. 3. §. 12. num. 8.* Mirandam *de ordine iud. tom. 1. quæst. 15. art. 5. concl. 2.* Tanner. in *2. 2. disp. 5. q. 8. dnb. 1. num. 34.* Megalam in *3. p. lib. 4. c. 2. quæst. 1. num. 38.* Ceuallos in *tract. de cognitione per viam violen. p. 2. quæst. 42. per tot.* Petr. de Cenedo in *99. canon. quæst. 32. n. 13.* Graffium in *decis. p. 2. lib. 1. cap. 1. num. 32.* Rodriguez in *sumo. tom. 1. c. 15. num. 1.* Ambrosium *de immunit. cap. 20. n. 9.* Gambacur. *de immunit. lib. 4. c. 6. num. 4.* Syluester. *ver. immunitas. 3. n. 1.* Angelum *eodem ver. quæst. 28.* cum aliis. Et ratio est: quia hoc dignissimum Sacramentum potissima causa est, vt Ecclesie hæc immunitas concessa sit: ergo multo magis debet ipsum eandem habere immunitatem. At præcipua ratio huius assertionis, est concursus omnium Doctorum sententia.

2. Sed cum hæc omnia vera sint, difficultas est in nostro casu, in quo reus non potuit tangere Sacerdotem, sed solum intrare in cubiculum, vbi Sacerdos cum SS. Sacramento extabat pro communicando infirmo. Sed ego, quicquid in contrarium asserat Bonacina *de leg. disp. 3. q. 7. §. 2. n. 11.* puto, dictum reum in illo cubiculo gaudere immunitate; & satellites illum comprehendendo, in censuras Bullæ incidere; & Iudicem debere illum Ecclesie restituere: nam locus, in quo actu est Corpus Christi, quamuis in transitu, vt erat in nostro, gaudet immunitate, & illam alteri præbet. Et docet P. Suarez *de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. c. 9. n. 10. in fin.* Et non solum in hoc casu, puto reum immunitate gaudere; sed etiam per plateas ciuitatis, quando fugiens à satellitibus, se immerceret inter illas personas, quæ associant Venerabile Sacramentum Eucharistie; etiam si

non